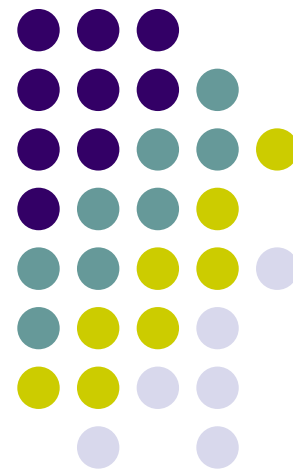

平话字课堂 · 概论

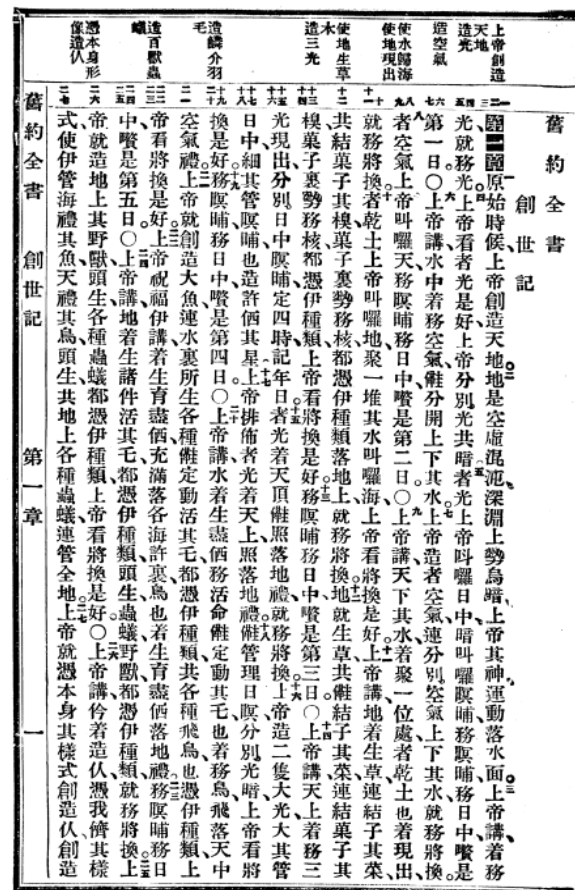
BÀNG-ŪA-CÊ KUÓ-DÒNG

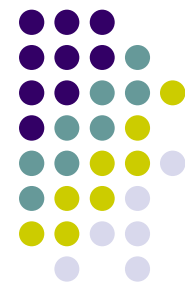

为什么要学写福州话？

- 作为热爱本土文化的福州人，说福州话、写福州字是我们应尽的义务。
- 将口语写成文字，就是将口语永远地保存下来。
- 一个多世纪前的福州话圣经堪称是纯福州话文学的鼻祖。你能用福州话读出右边的文字吗？

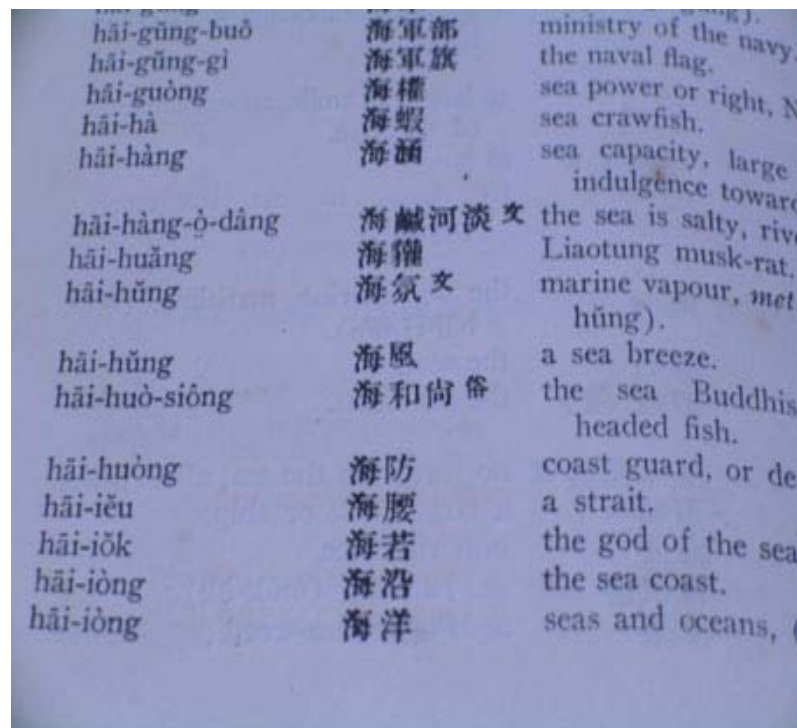

以往人们书写福州话的误区

- 采用普通话的同音字来书写福州话
  - 例如：歪扣孔撻。（正确写法是：我去晒了。）
  - 这种写法很糟糕，只能近似地模拟福州话读音
- 用普通话的汉语拼音来拼写福州话
  - 例如：tian ya ye。（天野热。）
  - 由于普通话和福州话音韵差异太大，很多福州话读音根本不可能用普通话拼音写出。比如，“日”“月”这样的入声字要怎么写？“鹅”“硬”的声母要怎么写？……
- 完全用汉字来书写福州话
  - 很多福州话的俗字，要么未考证出确凿的本字，要么考证出的本字没有被电脑字库收录。
  - 例如：表示“不会”的那个[ma]，你会写吗？
- 实践证明，必须专门为福州话设计拼音体系，并在它的配合下结合汉字来书写福州话，这就是我们开设这门课程的目的

什么是平话字？

- “平话字”也叫做“福州话罗马字”，诞生于19世纪下半叶
- 创建者根据福州话韵书《戚林八音》设计了平话字的拼写体系，完美兼容福州话甚至是周边郊县的口音
- 平话字当时面向的阅读学习群体是广大的不会读写汉字的百姓，因此在清末民国时代一度十分流行
- 影响力大，出版物丰，除了圣经和其他教会书刊杂志外，《加订美全八音》以及英文的《福州方言辞典》都采用平话字作为注音系统

陈兆奋老先生收藏的《福州方言辞典》

平话字出版物

- 流传于当时福州教会的平话字《圣经》，这张图片是旧约《创世记》第一章，可以在[此处下载](#) (308MB)

DẠ 1 CİSNG.

*Siông - Dá cháng-cô tiêng dē
liêng uàng-ăk.*

NGUÔNG-SŨ sî-hâu, Siông-Dá cháng-cô tiêng dē^a. ² Dē sê kêng-hŭ hong-dông^b; chhng-iông siông sié ũ-ang: Siông-Dá gí Sng ông-dông lōh cùi méng. ³ Siông-Dá gông. Diōh ô guông: cêu ô guông. ⁴ Siông - Dá káng ciá guông sê hō: Siông-Dá hŭng-biék guông gāng áng. ⁵ Ciá guông Siông-Dá giéu lō Nŭk-dông, áng giéu lō Màng-buô. Ô màng-buô, ô nŭk-dông, cuoi sê siōh nŭk.

⁶ Siông-Dá gông, Cui dŭng diōh ô kêng-ké^a, ă buōng kŭi siông ă gi cŭi. ⁷ Siông-Dá cō ciá kêng-ké, liêng hŭng-biék kêng-ké siông ă gi cŭi: cêu ô ciông-uàng. ⁸ Ciá kêng-ké Siông-Dá giéu lō Tiêng. Ô màng-buô, ô nŭk-dông, cuoi sê dā nē nŭk.

⁹ Siông-Dá gông, Tiêng ă gi cŭi diōh cêu siōh ôi-chéu, ciá dā tŭ iá diōh hiêng chók^a: cêu ô ciông-uàng. ¹⁰ Ciá dā tŭ Siông-Dá giéu lō Dē; cêu siōh-dōi gi cŭi giéu lō Hái: Siông-Dá káng ciông-uàng sê hō. ¹¹ Siông-Dá gông, Dē diōh sâng chāu, liêng giék cī gi chái, gāng giék guoi-cī gi chéu, guoi-cī diē sié ô hōk, dŭ bing I cŭng lōi lōh dē siông^a: cêu ô ciông - uàng. ¹² Dē cêu sâng chāu gāng ă giék-cī gi chái, liêng giék guoi-cī gi chéu, guoi-

a Ib. 38: 4-7
Sp. 33: 6; 136: 5.
Isa. 42: 5; 46: 18.

Ih. 7: 1-3.
Sđ. 14: 15;
17: 24.
Gla. 1: 16, 17.
Hbl. 1: 10;
11: 3.
Ma. 4: 11.

b 1 Fl. 4: 23.

c 2 G. 4: 6.

d Ib. 37: 18.
Sp. 136: 5.
1 Fl. 10: 13;
51: 15.

e Cn. 8: 27-29.
Sp. 148: 4.

f Ib. 38: 8-11.
Sp. 33: 7; 136: 6.

g 1 Fl. 5: 22.
2 Bđ. 3: 5.

h Sp. 104: 14.

i Ing. 32: 7, 8.
Sp. 136: 7.
Ing. 2: 30;
31: 3; 15.
Mt. 24: 29.
Lg. 21: 25.

k Sp. 74: 16;
17; 104: 19.

l Sm. 4: 19.
Sp. 136: 7-9.

m 1 Fl. 31: 35.

n Sp. 104: 25;
26.

o Cs. 8: 17;
9: 1.

cī diē sié ô hōk, dŭ bing I cŭng lōi: Siông-Dá káng, ciông-uàng sê hō. ¹³ Ô màng-buô, ô nŭk-dông, cuoi sê dā sŭng nŭk.

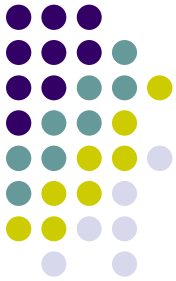
¹⁴ Siông-Dá gông, Tiêng siông diōh ô sâng guông^a hiêng chók, hŭng-biék nŭk-dông màng-buô; diàng sŭi sŭ, gé niêng nŭk^a. ¹⁵ Ciá guông diōh tiêng-ding ă ciéu lōh dē lā: cêu ô ciông-uàng. ¹⁶ Siông-Dá cō lāng ciáh duai guông; duai gi guang nŭk-dông, sŭ gi guang màng-buô: iá cō hŭ sŭ gi sŭng^a. ¹⁷ Siông - Dá bā-buô ciá guông diōh tiêng siông, ciéu lōh dē lā. ¹⁸ ă guang-lŭ nŭk màng, hŭng-biék guang áng^m: Siông-Dá káng ciông - uàng sê hō. ¹⁹ Ô màng-buô, ô nŭk-dông, cuoi sê dā sê nŭk.

²⁰ Siông - Dá gông, Cui diōh sâng cŭng sŭ ô nŭk-miàng ă dŭng-dāng gi nōh, iá diōh ô cêu buoi lōh tiêng dŭng kêng-ké lā.

²¹ Siông-Dá cêu cháng-cô duai ngh, liêng cŭi diē sŭ sâng gáuik cŭng ă dŭng-dāng uăk gi nōh, dŭ bing I cŭng lōi, gāng gáuik cŭng buoi cêu iá bing I cŭng lōi^a: Siông-Dá káng ciông-uàng sê hō.

²² Siông - Dá cŭk-hók I, gông, Diōh sŭng-ŭk cŭng sŭ, chŭng-muang lōh gáuik hŭi diē, cêu iá diōh sŭng-ŭk cŭng sŭ lōh dē lā. ²³ Ô màng-buô, ô nŭk-dông, cuoi sê dā ngō nŭk.

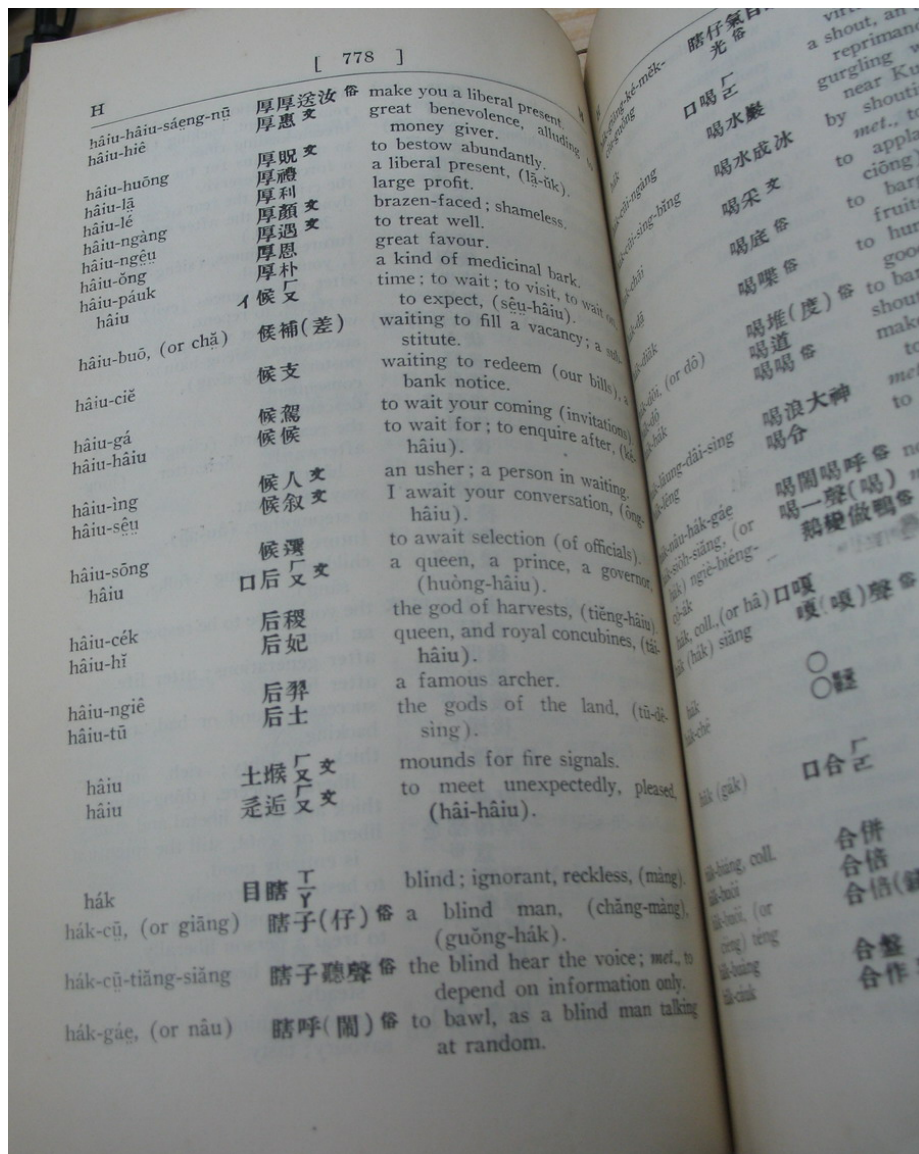
²⁴ Siông - Dá gông, Dē diōh sâng cŭ lōng uăk gi nōh, dŭ

平话字出版物

- 先后三次出版的英文《福州方言辞典》，在福建师范大学、北京大学以及福建省图书馆内皆有收藏

总结

- 本概论课程简单介绍了平话字的历史和特点，阐明了我们学习平话字的目的
- 有兴趣继续学习平话字吗？跟我来吧！

如果您在学习时遇到什么困难，或是对本教材有什么建议，[请联系作者](#)